

Історія на всі часи

19 червня у Київській Опері відбудеться прем'єра єдиного концертно-сценічного виконання «Cosi fan tutte» (Так чинять усі жінки) Моцарта

Тетяна Поліщук
17 червня, 2021 - 09:59

День

•
•

КСЕНІЯ БАХРІТДИНОВА-КРАВЧУК

Ця опера-буф прозвучить вперше на професійній сцені України! Треба зазначити, що під завісу сезону і послаблення карантину Київська Опера радує меломанів цікавими новинками. «День» вже писав про нове сценічне прочитання «Ромео і Джульєтти» Шарля Гуно (див. «Прем'єра, яку чекали рік»), 18 червня на «АРТ-сцені» представлять комічну оперу «Шлюбний вексель, або Щастя за добу» Дж. Россіні, а у суботу ще одна прем'єра «Cosi fan tutte» (Так чинять усі жінки) Моцарта. Твір будуть виконувати мовою оригіналу – італійською.

Цей твір класика у музикознавців викликав полярні враження. Вперше опера «Так чинять усі жінки, або Школа закоханих» Вольфганга Амадея Моцарта була представлена 26 січня 1790 року у віденському Бургтеатрі, нагадує сайт belcanto. Однак уже наприкінці лютого вистави припинилися бо імператор Йосип II помер, і з нагоди жалоби всі театри закрилися. У червні 1790 р. спектаклі поновлюються, але опера пройшла всього п'ять разів. Так починалося її непросте сценічне життя, протягом якого твір будуть переробляти, змінювати назви, і навіть лібрето.

Наприклад, в «Метрополітен-опера» вона називалася «Жінки, подібні до цієї». В Англії - «Послуга за послугу». У Німеччині у неї була дюжина різних назв, включаючи такі неймовірні, як «Хто виграв парі?», «Помста дівчат» і навіть... «Партизани». У Данії опера йшла під назвою «Втеча з монастиря», у Франції як «Китайський чорнороб», а п'ятдесятьма роками пізніше - «Безплідні зусилля любові». Остання версія була підготована «фірмою» Барб'є і Карре, виробниками лібрето, які спеціалізувалися на переробці в музичні шоу літературних творів великих авторів. Вони повністю відкинули

оригінальне лібрето Да Понте і пристосували моцартівську музику до їх власної переробки ранньої шекспірівської комедії. Для такого поводження з оперою була причина, вважали критики.

Опера «Так чинять усі жінки» ніколи не була настільки популярна, як «Фігаро» і «Дон Жуан», проте власне музика цього твору (це визнають всі музикознавці) - чудова. Довгий час вважалося, що вся проблема твору саме через лібрето. Воно критикувалося за несерйозність, зайву штучність, але факт залишається фактом: жоден із безлічі варіантів оновлених лібрето ніколи не користувався більшою популярністю, ніж оригінал!

В опері дуже багато літературних і музичних цитат, Моцарт і лібретист Да Понте пародіюють загальні місця і стереотипи опер XVIII століття, але й не тільки їх. Коло літературних асоціацій надзвичайно широке. На думку деяких дослідників, літературна модель лібрето сходить до «Декамерона» Боккаччо і «Несамовитого Роланда» Аріосто, а по суті наближається до так званих «комедій ідей» Бернарда Шоу. Моцарт і Да Понте ніби повертаються до традиційної форми опери-буф XVIII ст. із типізованими персонажами, які немов вийшли з комедії дель арте...

«Жіноча вірність — немов міфічний фенікс, якого ніхто не бачив», — стверджує один із героїв опери дон Альфонсо. За сюжетом, двоє молодих офіцерів Гульєльмо та Феррандо спробують випробувати своїх коханих, щоб спростувати цю тезу... Музичні рішення Моцарта вражають: то, як композитор сконструював цю оперу, розподілив голоси, як вирішив речитативи, як використовував форми старовинної музики. Композитор не повторюється, кожен раз шукає і знаходить цікаві засоби, а тому кожна його опера - це відкриття!

19 червня у київських шанувальників високого мистецтва є нагода почути цей твір у виконанні зіркових солістів: Ксенія Бахрідінова-Кравчук (Фіорділіджі) - на фото, Анастасія Поліщук (Дорабелла), Андрій Бондаренко (Гульєльмо), Олексій Пальчиков (Феррандо), Дар'я Миколенко (Деспіна) і Тарас Бережанський (Дон Альфонсо).

Постановку здійснив головний режисер Київської Опері Віталій Пальчиков. Музичне рішення вистави втілять диригент Сергій Голубничий разом із Симфонічним оркестром Київської Опері за участю Національного камерного ансамблю «Київські солісти». Партия клавесина — Олена Жукова; художник — Марія Грабченко.

Тетяна ПОЛІЩУК, «День». Фото надане Київською Оперою